

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

โครงการวิจัย การพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้จากผ้า สู่ชุมชนในเขตจังหวัดลพบุรี ลักษณะของโครงการเป็นการสำรวจความต้องการและการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่ชุมชน ซึ่งได้ดำเนินงานตามขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
2. สืบหาข้อมูล
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี
4. ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี และรวบรวมข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผล

1. การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายของโครงการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มชุมชนตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน และกลุ่มชุมชนตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน โดยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยในกรกำหนดกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว ได้ดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์จังหวัดลพบุรี โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มแม่บ้าน และประชาชนทั่วไปที่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อนำไปประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ หรือผู้ที่มีอาชีพทอผ้าหรือทำผลิตภัณฑ์จากผ้า ที่ต้องการพัฒนารูปแบบของผลิตภัณฑ์เดิมให้มีหลากหลายรูปแบบ และตรงตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เครื่องมือที่ใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยี ประกอบด้วยหลักสูตรการฝึกอบรมแบบสอบถามความต้องการเข้าอบรม และแบบประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม

2.1 หลักสูตรการฝึกอบรมดำเนินการดังนี้

- 2.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลจากโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาการทอผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า
- 2.1.2 สืบหาความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดหลักสูตรฝึกอบรม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นส่วนที่ต้องการทราบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 2 ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ความต้องการอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ เป็นส่วนที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมระบุเหตุผลที่ต้องการเข้าอบรม จำนวน 1 หลักสูตร และระบุสิ่งที่ต้องการให้ช่วยเหลือ

2.1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

2.1.4 จัดทำเนื้อหาสาระของหลักสูตร แบ่งเป็น 4 เรื่อง ได้แก่ กระเป่าสตรี หมอนอิง ที่ใส่กล่องทิชชู และช็อคโกแลตจากผ้า ในเนื้อหาสาระประกอบด้วย 2 ภาค

1) ภาคทฤษฎี เป็นเนื้อหาสาระของความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ รูปทรง และลักษณะรวมทั้งการออกแบบผลิตภัณฑ์จากผ้า 4 ประเภทคือ กระเป่าสตรี ปลอกหมอนอิง ที่ใส่กล่องทิชชู และช็อคโกแลตจากผ้า

2) ภาคปฏิบัติ เป็นการฝึกอบรมด้านการฝึกทักษะ การออกแบบ การตัดเย็บและการตกแต่งผลิตภัณฑ์ให้สวยงาม

2.1.5 กำหนดกิจกรรมการฝึกอบรม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ใช้เทคนิคการฝึกอบรม 3 แบบคือ การบรรยาย การสาธิต และการลงมือปฏิบัติจริง สื่อที่ใช้ประกอบการฝึกอบรมได้แก่ เอกสารประกอบการอบรม แผ่นภาพตัวอย่างขั้นตอนการตัดเย็บ ตัวอย่างของจริงตามรายการผลิตภัณฑ์ และตัวอย่างวัสดุที่ใช้ในการตกแต่ง

2.1.6 จัดทำแผนการฝึกอบรม ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ทั่วไป วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ความคิดรวบยอด เนื้อหา กิจกรรม สื่อ เวลา และการประเมินผล

2.1.7 กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลการฝึกอบรม โดยกำหนดจากวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม สร้างแบบประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม

2.2 แบบสอบถามความต้องการเข้าอบรม

การสำรวจความต้องการเข้ารับการอบรม เป็นขั้นตอนแรกของโครงการเพื่อนำข้อมูลที่ได้เป็นพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม การสำรวจความต้องการดังกล่าวเป็นการสำรวจหลักสูตรที่ต้องการฝึกอบรม โดยมีข้อกำหนดดังนี้

- 2.2.1 ผู้ที่ตอบแบบสอบถามแยกเป็น 2 กลุ่ม คือ
- กลุ่มที่ 1 กลุ่มชุมชนตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี
- กลุ่มที่ 2 กลุ่มชุมชนตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี
- 2.2.2 รายการฝึกอบรม กำหนดโดยผู้ดำเนินงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์จังหวัดลพบุรี ซึ่งคัดเลือกตามความเหมาะสมกับการเรียนรู้และความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น
- 2.2.3 วิธีการ สมาชิกในชุมชนตอบแบบสอบถามโดยอยู่ในความดูแลของเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์จังหวัดลพบุรี ซึ่งแยกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 30 คน
- 2.2.4 รูปแบบของแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน
- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นส่วนที่ต้องการทราบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้ารับการฝึกอบรม
- ตอนที่ 2 ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม ความต้องการอื่นๆ และข้อเสนอแนะ เป็นส่วนที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมระบุเทคโนโลยีที่ต้องการเข้าอบรม จำนวน 1 หลักสูตร และระบุสิ่งที่ต้องการให้ช่วยเหลือ
- 2.3 แบบประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม
- แบบประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม เป็นแบบประเมินที่ผู้ดำเนินโครงการสร้างขึ้นตามเกณฑ์การประเมิน แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้
- ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ
- ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

3. การดำเนินงานฝึกอบรม

ขั้นตอนนี้เป็นกรฝึกอบรมกับกลุ่มเป้าหมายคือ กลุ่มชุมชนตำบลมหาโพธิ์ อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน และกลุ่มชุมชนตำบลห้วยโป่ง อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน รวมทั้งสิ้น 60 คน โดยแยกเป็น 2 หลักสูตรจัดฝึกอบรมหลักสูตรละ 12 ชั่วโมงโดยมีขั้นตอนการฝึกอบรมดังนี้

- 3.1 ประชุมคณะวิทยากร ผู้ดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการฝึกอบรม และการประเมินผล
- 3.2 ฝึกอบรม

- 3.2.1 ชี้แจงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ ขั้นตอน กิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล
- 3.2.2 ทำการฝึกอบรมโดยใช้วิธีการบรรยาย การสาธิต และการลงมือปฏิบัติภายใต้การดูแลแนะนำของวิทยากร วิทยากร 1 คน มีหน้าที่ดูแลผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 15 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้องนำเสนอผลงานเพื่อให้วิทยากรประเมินผลงานจากการปฏิบัติงานทุกวัน วันละ 1 ชิ้นงานหรือตามที่วิทยากรแจ้งไว้
- 3.2.3 ประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม
- 3.2.4 วิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 4.1 การสำรวจความต้องการการเข้าอบรม แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และตอนที่ 2 ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตาราง
- 4.2 การประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม แบบประเมินตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ และนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย
- 4.3 การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยของการประเมินหลักสูตรและกระบวนการฝึกอบรมใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	เหมาะสมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	เหมาะสมมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	เหมาะสมปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	เหมาะสมน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	เหมาะสมน้อยที่สุด หรือไม่เหมาะสม

4.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.4.1 ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่สนใจ} \times 100}{\text{จำนวนข้อมูลทั้งหมด}} \quad \frac{n \times 100}{N}$$

4.4.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N} \quad \text{หรือ} \quad \mu = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ $\bar{x}$ คือค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

μ คือค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร

fx คือผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่ของคะแนนนั้น

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี